

Savjeti i smjernice za preveniranje zaraznih bolesti (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avad el-Džuheni

11. redžeb 1441. po Hidžri / 6. mart 2020.

Svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu. Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik.

Uzvišeni kaže: “O vi koji vjerujete, bojte se Allaha istinskom bogobojaznošću i nipošto ne umirite osim kao muslimani!” (Ali Imran, 102)

“O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas je stvorio od jedne osobe, od koje je njen par stvorio, a od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. Bojte se Allaha, Čijim imenom jedni druge molite, i čuvajte rodbinske veze. Allah vas, doista, nadzire.” (En-Nisa, 1)

“O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehе vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao - postići će ono što bude želio.” (El-Ahzab, 70–71)

Najistinitiji govor je Allahova Knjiga, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari u vjeri su novotarije, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru. O vjernici, bojte se Allaha, i znajte da je bogobojaznost temelj sreće, i put uspjehа na dunjaluku i ahiretu. Uzvišeni kaže: “... a onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći” (Et-Talak, 2); “A onome ko se Allaha boji, On će sve što mu treba učiniti dostupnim” (Et-Talak, 4).

O muslimani, Allahove blagodati prema nama ne mogu se izbrojati niti obuhvatiti, a jedna od najvećih i najpotpunijih blagodati jeste blagodat poslanstva posljednjeg i

pečata svih vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Zahvaljujte Mu na toj blagodati i izvršite svoju obavezu prema njoj, slijedeći je i slijedeći Vjerovjesnika kojem je data. Uzvišeni kaže: “Iz njihovih grudi ćemo zlobu odstraniti; ispred njih će rijeke teći, i oni će govoriti: ‘Hvaljen neka je Allah, Koji nas je na Pravi put uputio; mi ne bismo na Pravome putu bili da nas Allah nije uputio’” (El-A’raf, 43); “Oni ti prebacuju što su primili islam. Reci: ‘Ne prebacujte mi što ste islam primili; naprotiv, Allah je vama milost podario time što vas je u pravu vjeru uputio, ako iskreno govorite’” (El-Hudžurat, 17). Kada bi musliman istinski razmišljao o ovoj blagodati, to bi pobudilo njegove emocije, i spoznao bi njenu pravu vrijednost i koristi. Njome je Allah otvorio “zakatančena” srca, “gluhe” uši, “slijepe” oči, i izveo ljude iz tmina na svjetlo, iz zablude na Pravi put, iz neznanja u spoznaju, iz poroka u vrlinu, iz nepravde u pravdu. Čovjek se uvijek nalazi između dvije stvari: Allahove blagodati, koja traži zahvalnost, i grijeha, koji traži istigfar – pokajanje. Ove dvije stvari neodvojive su od čovjeka, i čovjek neprestano uživa Allahove blagodati i darove. Od Allahovih blagodati prema čovjeku jeste blagodat sluha, vida i razuma. Uzvišeni kaže: “Allah vas iz trbuha majki vaših izvodi, vi ništa ne znate, i daje vam sluh i vid i razum da biste bili zahvalni.” (En-Nahl, 78)

Jedna od tih blagodati jeste blagodat sigurnosti u državi. Potreba ljudi za sigurnošću veća je od potrebe za hranom i vodom, i zbog toga je Ibrahim, alejhis-selam, u svojoj dovi, sigurnost stavio ispred opskrbe, pa je rekao: “Kada je Ibrahim zamolio: ‘Gospodaru moj, učini ovo mjesto sigurnim gradom, a snabdij plodovima stanovnike njegove, one koji budu vjerovali u Allaha i u onaj svijet!’” (El-Bekara, 126)

Ljudi koji su u strahu, ne mogu uživati u hrani i piću. Allah, džellešanuhu, podsjeća Kurejšije na ovu blagodat, i kaže: “... neka se oni Gospodaru hrama ovoga klanjaju, koji ih gladne hrani i od straha brani” (Kurejš, 3–4). Pet je pravila zahvalnosti u islamu: prvo, potčinjenost zahvalnog Onome Kome se zahvaljuje; drugo, ljubav prema Njemu; treće, priznanje Njegovih blagodati; četvrto, zahvalnost Njemu i pohvala zbog blagodati i peto, da se Njegove blagodati ne koriste za ono što On prezire.

Kada izostane jedno od tih pravila, naruši se princip zahvalnosti. Postiđenost čovjeka zbog neprestanog uživanja Allahovih blagodati vrsta je zahvalnosti. Svijest o veličini Allahove blagosti i oprosta je zahvalnost. Priznanje da su sve blagodati, praiskonski, od Allaha također je zahvalnost. Znanje da je zahvalnost jedna od Allahovih blagodati, i to je zahvalnost.

Poniznost i skromnost u blagodatima je zahvalnost. Veliki je broj djela i riječi koji se mogu podvesti pod pojam zahvalnosti. Zahvalnost je “povodac” i čuvar blagodati. Kada se prekine ovaj “povodac”, blagodat se izgubi i više se ne vraća. Muslim bilježi od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Allah će reći čovjeku na Sudnjem danu: ‘O ti, zar ti nisam ukazao počast, stvorio za tebe ženu, dao ti imetak, potčinio ti konje i deve, i dao ti vlast?’, a čovjek će reći: ‘Da, jesi.’ ‘Da li si vjerovao da ćeš se susresti sa Mnom?’, reći će Allah. ‘Ne’, reći će on, pa će Allah reći: ‘Ja ću tebe danas zaboraviti, kao što si ti Mene zaboravio.’” Ako je Allah, džellešanuhu, zahvalio, blagodario, Svojim robovim dobročiniteljima, a On je neovisan o njima, preče je onda da čovjek zahvali onome ko mu učini dobro.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Kome bude učinjeno dobro, i on kaže dobročinitelju: ‘Džezākallahu hajren! – Allah te nagradio svakim dobrom!’, ispunio je svoju obavezu zahvalnosti.” (Tirmizi) Uzvišeni kaže: “... i kad je Gospodar vaš objavio: ‘Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati; budete li nezahvalni, kazna Moja doista će stroga biti.’” (Ibrahim, 7)

O vjernici, u jednom predanju, koje prenosi Ibn Abbas, radijallahu anhuma, navodi se da je Omer, radijallahu anhu, krenuo u Šam (Siriju) i kada je došao do Serga, sreo je muslimanske vojskovođe Ebu Ubejdu ibn Džerraha i njegove pomoćnike, koji su ga obavijestili da se u Šamu pojavila kuga. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kazuje: “Omer, radijallahu anhu, rekao je: ‘Pozovi mi prve muhadžire!’, pa sam ih pozvao, a onda im je on saopćio da se u Šamu pojavila kuga i zatražio je njihovo mišljenje. Mišljenja muhadžira bila su oprečna. Neki su kazali: ‘Krenuo si u Šam s određenim ciljem, i smatramo da ne bi trebao odustajati.’ Drugi su kazali: ‘S tobom su odabrani ljudi i ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i ne bi ih trebao izlagati

opasnostima kuge.' Omer je rekao: 'Možete ići', a zatim je naredio: 'Pozovite ensarije!' Pozvao sam ih, i Omer im je postavio isto pitanje kao i muhadžirima, a i oni su se podijelili u mišljenju baš kao i muhadžiri. Ponovo je rekao: 'Možete ići', a zatim je rekao: 'Pozovite mi kurejšijske starješine, muhadžire Fetha', tj. one koji su se preselili u Medinu nakon oslobođenja Meke, pa sam ih pozvao, i oni su kazali: 'Smatramo da se trebaš vratiti i ne izlagati ljude opasnostima kuge.' Bili su složni u tome. Nakon toga Omer je obznanio: 'O ljudi, ja sam donio odluku da se vratimo, pa me slijedite.' Tada ga Ebu Ubejda b. Džerrah upita: 'A je li to bijeg od Allahovog određenja?', a Omer mu odgovori: 'Eh, da je to neko drugi rekao, Ebu Ubejda! Da, bježimo od Allahovog određenja u Allahovo određenje. Šta misliš, da imaš deve koje su ušle u dolinu sa dvije padine, od kojih je jedna plodna, a druga neplodna, pa kada bi ih napasao na onoj plodnoj padini, zar to ne bi činio shodno Allahovom određenju, baš kao što bi, i da ih napasao na onoj neplodnoj padini, to isto činio po Allahovom određenju?' Utom dođe Abdurrahman b. Avf, koji je zbog neke obaveze sve to vrijeme bio odsutan, pa reče: 'Ja imam znanje o tome. Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako je rekao: 'Ako čujete da se kuga pojavila u nekoj zemlji, ne odlazite u nju, a ako se pojavi u zemlji u kojoj se trenutno nalazite, tada ne izlazite iz nje bježeći od kuge.' Nakon toga, Omer, radijallahu anhu, zahvalio se Uzvišenom Allahu i vratio se u Medinu.'" (Buhari i Muslim)

Ovaj hadis ukazuje na obavezu poduzimanja mjera predostrožnosti iz straha od širenja zaraznih bolesti.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

